

[Holstein.]

i Sønderjylland, forstaaet i vore skandinaviske Broderlande, ikke mindst i Sverige, og billiget af hele Europas offentlige Mening.

Siegfredsen: Jeg vil gerne inden denne Samlings Slutning fremsætte et Par Bemærkninger om de økonomiske Forhold og om det Forlig, der er sluttet. Der er sikkert ikke ret mange, der havde regnet med, at det Prisfald, der satte ind paa Landbrugsprodukterne, skulde have faaet en saa langvarig Karakter, som Tilfældet er blevet, men vi kommer ikke udenom, at de Tilstande, som dette maatte medføre, ogsaa absolut maatte medføre en ekstraordinær Lovgivning af en Art som den, der nu er afsluttet. Den vigtigste Betingelse for at naa et økonomisk Resultat maatte være, at man erkendte de økonomiske Tilstande og gik ind i et Samarbejde for at lindre Forholdene. Det samme, som gælder for den enkelte ude i hans Bedrift, maa absolut ogsaa gælde Statshusholdningen: at man maa søge at opretholde den økonomiske Balance. Man kan lige saa lidt i en Statshusholdning som i den enkelte Bedrift fortsætte med at give flere Penge ud, end Samfundet kan bære; det vil uvægerligt i det lange Løb, bevirke et Sammenbrud. Derfor vil jeg ogsaa sige ud fra disse Betragtninger, at da dette Forlig blev vedtaget af disse 3 Forligspartier, da var det i den ellefte Time, ikke mindst for Landbruget og for de Mennesker, som er knyttet nær til Landbruget.

Jeg ser ydermere i dette Forlig et Udtryk for, at de 3 Partier har erkendt Tidens Alvor og det Krav, som stilles til Lovgivningsmagten. Hvis man i Dag vil fage en Oversigt over den økonomiske Stilling i Landbruget, vil man hurtigt komme til det Resultat, at Landbrugets økonomiske Stilling er meget svag, og at de Mennesker, der direkte og indirekte er knyttede til Landbruget, er meget daarlig økonomisk stillet. Man møder tidt og ofte den Paastand overfor Landbruget, at de har forpasset deres Tid under Højkonjunkturen og i Højkonjunkturens Tid udvidet Gælden i Stedet for at afbetale den, men jeg vil gerne have Lov til at gøre opmærksom paa, at en stor Del af den Gæld, Landbruget har i Øjeblikket, har Landbruget ikke selv været ude om at faa; den er paaført det gennem en forfejlet Valutapolitik. Jeg henviser til den Tid, 1924—25, da vi fik Pariføringen af Kronen, som bevirkede en uretfærdig Forskydning af saavel Gældsforhold som Indtægtsforhold. Og en Ting var endnu

værre, nemlig at de Mennesker, ikke mindst de unge, som i denne Tidsperiode stiftede Hjem og optog Laan, laante i en Inflations-tid, hvor den danske Krone svingede mellem 60 og 70 og vi havde en Obligationskurs paa omkring 80, og i Dag sidder bevislig mange af Landbohjemmene og forrenter og afdrager en død Kapital, som de aldrig har faaet. Der er for mig ingen Tvivl om, at det er en af Hovedaarsagerne til den Misère, vi i Dag er ude i for Landbrugets Vedkommende. De Mennesker, som det Prisfald, der satte ind for Landbrugsprodukterne, ramte først, var ganske naturligt de unge, som havde stiftet Hjem i denne Inflationstid; de har ikke haft Lejlighed til at faa saa meget økonomisk Rygstød, at de kunde modstaa et saadant Priserfald.

Man hører saa tidt og ofte den Situation, som vi snart har befundet os i i 3 Aar, benævnt paa flere Maader, og jeg vil gerne have Lov at benævne den med det Navn, som jeg mener er det rigtige. Jeg betragter nemlig den Krise, som vi i Øjeblikket er i, som en Fordelingskrise. Det afgørende maa være, at man finder en Faktor, som kan bringe Fordelingen i Orden, og naar man nu fra Venstres Side Gang paa Gang har hævdet, at den mest naturlige Vej vilde være at udjævne Udgifts- og Indtægtspristallene mod hinanden ved en Nedsænkning, vil jeg være en af dem, der indrømmer, at efterhaanden som Tiden er gaaet, har man forpasset Tiden til at gaa denne Vej. Jeg indrømmer, at skulde man gaa denne Vej nu, vilde det simpelt hen bevirke, at man flyttede Landbrugskrisen ind i Byerne, og det er der ingen, der er interesseret i. Derfor mener jeg ogsaa, at et af Hovedpunkterne i Forliget var det valutamæssige, idet man gennem Krone-sænkningen har faaet en Fordelingsfaktor, som vil komme til at spille en stor Rolle. Sænkningen af Kronen betyder ikke alene en Hævning af Landbrugets Varepriser, men den vil tillige, som jeg nævnte, i nogen Grad bringe den økonomiske Fordeling i Orden.

Endvidere vil jeg ogsaa gerne have Lov til at understrege, at det Krav om Nedbringelse af Ejendomsskatte, som ogsaa kom med i Forliget, og som har været stillet af Landbrugerne gennem Aarene, var et berettiget Krav. Jeg har aldrig nogen Sinde set dette Krav alene som et Rentabilitetskrav, men ogsaa i allerhøjeste Grad som et Retfærdighedskrav.

Jeg vil endvidere gerne have Lov til at udtale mig om Renten. At den Rentesænkning, som Forliget har medvirket til,